

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1982 № 1

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

К. П. БУСЛАЎ (галоўны рэдактар),
І. Я. НАВУМЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
К. К. АТРАХОВІЧ, Я. М. БАБОСАЎ, М. В. БІРЫЛА, В. К. БАНДАРЧЫК,
С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар), Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, С. В. МАРЦЭЛЕУ,
П. Ц. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОЎ, М. Р. СУДНІК

Адрас рэдакцыі:
220072, Мінск, Сурганава, 1, корп. 2,
пакой 206, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Домжа А. А. Узростанне асабістай адказнасці пры сацыялізме	3
Краўчанка В. І. Аб паняцці «культура працы»	11
Міронаў Г. І. Антыленінізм і крызіс буржуазнай ідэалогіі	19

ПРАВА

Тагуноў Д. Я. Асабістая падсобная гаспадарка як сфера індывідуальнай працоўнай дзейнасці	27
--	----

ЭКАНОМІКА

Мазур У. У. Мадэльны аналіз прадукцыйнасці працы	36
Тарасаў У. І. Аб механізме фарміравання грамадскай вартасці і цаны новай тэхнікі	42

ГІСТОРЫЯ

Токараў М. У. Ад Інстытута беларускай культуры да Акадэміі навук рэспублікі (да 60-годдзя Інбелкульту)	51
Літвінковіч М. І. Рабочы клас — авангард партызанскага руху Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны	60
Лешчанка Р. Ф. Ідэнтыфікацыя тэрмінаў, якімі абазначалі выхадцаў з Беларусі ў Рускай дзяржаве XVII ст.	68

МАСТАЦТВАЗНАУСТВА

Варфаламеева Т. Б. Песенна-меладыйныя тыпы паўночнабеларускага вяселля	76
--	----

ЛІТАРАТУРАЗНАУСТВА

Тварановіч Г. П. «Лялейская гара» М. Лаліча (Праблемы югаслаўскага ваеннага рамана)	84
---	----

МОВАЗНАЎСТВА

Рапановіч Я. Н. Новыя назвы населеных пунктаў Беларусі	92
Лемцюгова В. П. Назвы тыпаў паселішчаў у складзе ўсходнеславянскай айканіміі	101

ПУБЛІКАЦЫІ, ПАВЕДАМЛЕННІ

Карская Т. С. Эпістолярнае наследне акадэміка Е. Ф. Карскага	109
--	-----

АНАТАЦЫІ ДЭПАНАРАВАННЫХ АРТЫКУЛАУ

Сямёнаў А. І. Манументальнае бронзавае ліццё ў Беларусі (XVI—XIX стст.)	117
---	-----

РЭЦЭНЗІІ

Краўчанка Л. Р., Новікаў У. Ц. Логіка-метадалагічныя аспекты супярэчнасці	118
Кіпко Ю. В. Руская літаратура перадкастрычніцкай эпохі	119

ХРОНІКА

Шчарбіцкі Г. І., Тырын А. А. Прапаганда савецкага ладу жыцця ў святле рашэнняў XXVI з'езда КПСС	122
Тагуноў Д. Я., Трафіменка А. П. XXVI з'езд КПСС і актуальныя праблемы грамадскіх навук	124
Хадыка Ю. В. Вывучэнне і захаванне помнікаў старажытнабеларускай культуры	126

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1982 № 2

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

К. П. БУСЛАУ (галоўны рэдактар),
І. Я. НАВУМЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
К. К. АТРАХОВІЧ, Я. М. БАБОСАУ, М. В. БІРЫЛА, В. К. БАНДАРЧЫК,
С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар), Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, С. В. МАРЦЭЛЕУ,
П. Ц. ПЕТРЫКАУ, В. І. СЕМЯНКОУ, М. Р. СУДНІК

Адрас рэдакцыі:

220072, Мінск, Сурганава, 1, корп. 2,
пакой 206, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Царанкоў У. А. Праблема тыпалогіі ўмоў развіцця навуковых ведаў . . .	3
Фурс М. У. Сацыяльныя паказчыкі актыўнай жыццёвай пазіцыі асобы . . .	11
Галянок В. А. Чалавек і аўтаматызаваныя сістэмы кіравання . . .	18

ПРАВА

Пратаповіч В. І. Працоўная праваздольнасць савецкіх грамадзян . . .	27
Грыневіч Н. І. Аб прававым паняцці нагляду і кантролю . . .	33

ЭКАНОМІКА

Марцінкевіч Ф. С. Удасканаленне кіравання і міжгаліновых сувязей агра-прамысловага комплексу Беларусі . . .	42
Алейнікава З. К. Вольны час у аспекце сацыялістычнага ладу жыцця . . .	51

ГІСТОРЫЯ

Чыгрынаў П. Р. Удзел працоўных ва ўмацаванні эканамічнага патэнцыялу абараназдольнасці краіны (1926—1941 гг.) . . .	59
Крук У. П. Сялянскі рух на Беларусі ў другой палавіне 90-х гадоў XIX ст. . .	67

МАСТАЦТВАЗНАУСТВА

Частнова Р. П. Тэма працы ў беларускім жывапісе (1917—1941 гг.) . . .	76
Зайцава Л. М. Меладраматычная сітуацыя ў сучасным фільме (да праблемы змешвання жанраў) . . .	83

ЛІТАРАТУРАЗНАУСТВА

Славецкі У. І. Аб характары вершаскладання ў творах Якуба Коласа . . .	92
--	----

МОВАЗНАУСТВА

Марозаў У. І. Беглыя галосныя ў іменным словазмяненні і словаўтварэнні . . .	100
Рабаданова Л. І. Назвы частак адзення ў помніках беларускай пісьменнасці XV—XVII стст. . .	107

Член-карэспандэнт АН БССР У. М. Сікорскі . . .	116
--	-----

РЭЦЭНЗІІ

Бачкоў А. Ф. Прававыя праблемы падрыхтоўкі і выкарыстання працоўных рэсурсаў	118
Давідзюк Г. П. Этнічныя аспекты савецкага спосабу жыцця	120
Вайтовіч С. Д. У абарону рэвалюцыі	122
Мараш Я. Н. Традыцыі кнігадрукавання ўсходнеславянскіх народаў	123

ХРОНІКА

Кенька М. П. Памяці Максіма Багдановіча	125
Юфе Э. Р. Прысвячаецца акадэміку У. І. Пічэце	125
Цягака Л. І., Стрэльнікаў В. П. Сучасныя праблемы антрапалогіі	127

ІЗВЕСТИЯ АКАДЕМИИ НАУК БССР № 2

Серия общественных наук

Тэхнічны рэдактар С. А. Курган

Здадзена ў набор 29.01.82. Падпісана ў друк 30.03.82. АТ 05581. Фармаг 70×108¹/₁₆. Высокі друк. Друк. арк. 8,0. Ум. друк. арк. 11,20. Ум. фарб.-адб. 11,72. Уч.-выд. арк. 12,0. Тыраж 556 экз. Зак. № 164.

Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, поліграфіі і кніжнага гандлю. 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68. Друкарня імя Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка». 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68.

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1982 № 3

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

К. П. БУСЛАЎ (галоўны рэдактар),
І. Я. НАВУМЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
К. К. АТРАХОВІЧ, Я. М. БАБОСАЎ, М. В. БІРЫЛА, В. К. БАНДАРЧЫК,
С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар), Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, С. В. МАРЦЭЛЕЎ,
П. Ц. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОЎ, М. Р. СУДНІК

Адрас рэдакцыі:
220072, Мінск, Сурганава, 1, корп. 2,
пакой 206, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

100 ГАДОУ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ НАРОДНАГА ПАЭТА БЕЛАРУСІ ЯНКІ КУПАЛЫ

Навуменка І. Я. Янка Купала—вялікі нацыянальны паэт беларускага народа	3
Майхровіч А. С. Грамадска-палітычныя погляды Янкі Купалы	9
Каваленка В. А. Творчасць Янкі Купалы і міфалогія	16
Гаробчанка Т. Я. Янка Купала і беларускі тэатр	21
Шакун Л. М. Роля Янкі Купалы ў развіцці беларускай літаратурнай мовы	27

ФІЛАСОФІЯ

Лапацкі Ю. М. Роля палітычнай культуры ў рэалізацыі магчымасцей раз- вітога сацыялізма	34
Захарава Н. Я. Глобальнае мадэліраванне ў сістэме грамадства — прырода	41
Грахольская В. Г. Катэгорыя цэласнасці і яе ўзаема сувязь з паняццямі сістэмнага падыходу	49
Тузава Т. М. Праблема адказнасці асобы ў экзістэнцыялізме Сартра	57

ПРАВА

Абрамовіч А. М. Прававы статус рэспубліканскіх аб'яднанняў міжкалгасных будаўнічых арганізацый	65
---	----

ЭКАНОМІКА

Барабаш Ю. В. Роля і месца доследна-эксперыментальных работ ў паска- рэніі цыкла даследавання — вытворчасць	72
--	----

ГІСТОРЫЯ

Карабелынікава Л. Я. Падрыхтоўка выкладчыкаў-грамадазнаўцаў вышэй- шай школы ў гады дзевятай пяцігодкі	80
---	----

Карпачоў Я. М. Узнікненне і развіццё Слуцкай вотчыннай мануфактуры шаўковых паясоў	86
МАСТАЦТВАЗНАУСТВА	
Ягорава І. Ю. Архітэктура і афармленне школьнага тэатра Беларусі XVI—XVIII стст.	94
ЛІТАРАТУРАЗНАУСТВА	
Штэйнер І. Ф. Народна-фантастычныя вытокі беларускай балады	102
МОВАЗНАУСТВА	
Шчэрбін В. К. Катэгорыя прасторы-часу ў лексіцы рускай і беларускай моў	110
АНАТАЦЫІ ДЭПАНІРАВАННЫХ АРТЫКУЛАУ	
Моложанова С. В. «Позитивный экзистенциализм»: характер философского поиска	119
Марына Э. Ф. Статус структуры alleg+inf. на уровне формы	119
РЭЦЭНЗІІ	
Токараў М. У. Станаўленне навуковай інтэлігенцыі ў СССР	121
Вераб'ёва Т. А. Напярэдадні Вялікага Кастрычніка	122
Дарашэвіч Э. К. Барока і класіцызм у беларускай літаратуры	123
ХРОНІКА	
Сакевіч І. У. Сесія Агульнага сходу Акадэміі навук БССР	126
Вінакурава С. П. Міжнародны семінар маладых вучоных-філосафаў . . .	126

ІЗВЕСТИЯ АКАДЕМИИ НАУК БССР № 3

Серия общественных наук

Тэхнічны рэдактар Л. А. Барысава

Здадзена ў набор 31.03.82. Падпісана ў друк 24.03.82. АТ 05697. Фармат 70×108/16. Высокі друк. Друк. арк. 8,0+0,125 укл. на мел. паперы. Ум. друк. арк. 11,20+0,18 укл. на мел. паперы. Ум. фарб.-адб. 11,725. Уч.-выд. арк. 12,0. Тыраж 349 экз. Зак. № 557.

Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68. Друкарня імя Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка», 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68.

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1982 № 4

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

К. П. БУСЛАЎ (галоўны рэдактар),
І. Я. НАВУМЕШКА (намеснік галоўнага рэдактара),
К. К. АТРАХОВІЧ, Я. М. БАБОСАЎ, М. В. БІРЫЛА, В. К. БАЦДАРЧЫК,
С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар), Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, С. В. МАРЦЭЛЕЎ,
П. Ц. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОЎ, М. Р. СІДНІК

Адрас рэдакцыі:
220072, Мінск, Сурганова, 1, кorp. 2,
пачок 205, т. 39-14-57

ЗМЕСТ

Гніламёдаў У. В. Пафас пазнання і творчасці (Да 70-годдзя з дня нараджэння народнага паэта Беларусі акадэміка АН БССР Максіма Танка) . . . 3

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Смірнова Р. А. Светапогляд у разуменні сацыяльнай рэчаіснасці . . . 9
Лапацкі Ю. М. Фактары фарміравання палітычнай культуры савецкага чалавека . . . 16
Сандрыгайла У. Л. Псіхалагічны напрамак у амерыканскай сацыялогіі і паліталогіі (крытычны аналіз вытокаў і развіцця) . . . 23

ПРАВА

Семянкоў В. І., Сокал С. Ф. Актуальныя праблемы развіцця юрыдычнай навукі ў рэспубліцы . . . 31
Драбязка Г. С. Праблемы ўдасканалвання заканадаўства аб жыллёва-будаўнічай кааперацыі . . . 37

ЭКАНОМІКА

Шаклесёў У. М. Пытанні кіравання сістэмай цэн . . . 45

ГІСТОРЫЯ

Сямейных З. М. Міграцыя беларускага сялянства ў гады сталынінскай аграрнай рэформы (1906—1914 гг.) . . . 53
Дучыц Л. У. Аб паўночна-заходнім рубяжы Полацкага княства . . . 60
Каралёва А. Г. Колькасць і структура насельніцтва Магілёўскай губерні ў пачатку 70-х гадоў XVIII ст. . . . 65

МАСТАЦТВАЗНАЎСТВА

Грамыка Л. А. Інтэрпрэтацыя класічнай драматургіі ў сучасным беларускім тэатры	74
Янушкевіч Ф. І. Фарміраванне традыцый ракаўска-івянецкай керамікі (на матэрыялах помніка сярэднявекова)	80

ЭТНАГРАФІЯ

Чаквін І. У. Этнаўтваральныя фактары ў фарміраванні беларускай народнасці	89
---	----

МОВАЗНАЎСТВА

Ленешаў І. Я. Спалучальнасць фразеалагізмаў і моўная норма	96
Жэбіт Н. Р. Аб пераходным сяміялагічным тыпе намінацыйных адзінак	101

АНАТАЦЫ ДЭПАЊРАВАННЫХ АРТЫКУЛАУ

Тузова Т. М. Проблема трансцендентальнай суб'ектывнасці в философии Ж.-П. Сартра	112
Зорченко Е. А. Формирование правовой культуры (опыт социологического исследования)	112
Мельников Э. Р. Стилетика публицистических жанров выступлений газеты «Рабочий» (1927—1932 гг.)	113

РЭЦЭНЗІІ

Петрыкаў П. Ц., Лыч Л. М. Шляхі збліжэння савецкіх народаў	114
Грыцкевіч А. П. Падрыхтоўка настаўніцкіх кадраў у Беларусі ў даваенны перыяд	115
Махнач Н. М. Скарына і яго час	116
Мяснікоў В. П., Барысава С. К. Дзейнасць асобы і рэалізацыя інтарэсаў грамадства	118

ХРОНІКА

Сакевіч І. У. Гадавы Агульны сход Акадэміі навук Беларускай ССР	121
Патаенка К. Л. Канферэнцыя Беларускага аддзялення Філасофскага таварыства СССР	125
Вінакурава С. П. Другі міжрэспубліканскі сімпозіум па праблемах этыкі	127

ІЗВЕСТІЯ АКАДЭМІІ НАУК БССР № 4

Серия общественных наук

Тэхнічны рэдактар Л. А. Карнеева

Здадзена ў набор 31.05.82. Надпісана ў друк 19.07.82. АТ 05708. Фармат 70×108¹/₁₆. Высокі друк. Друк. арк. 8,0. Ум. друк. арк. 11,20. Ум. фарб.-адб. 11,72. Уч.-взд. арк. 12,0. Тыраж 510 экз. Заказ № 930. Ціна 1 р.

Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68. Друкарня імя Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка». 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 63.

© Выдавецтва «Навука і тэхніка». Весці АН БССР, серыя грамадскіх навук, 1982.

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1982 № 5

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

К. П. БУСЛАЎ (галоўны рэдактар),
І. Я. ПАВУМЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
К. К. АТРАХОВІЧ, Я. М. БАБОСАЎ, М. В. БІРЫЛА, В. К. БАНДАРЧЫК,
С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар), Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, С. В. МАРЦЭЛЕЎ,
П. Ц. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОЎ, М. Р. СІДНІК

Адрас рэдакцыі:

220072, Мінск, Сурганава, 1, корп. 2,
пакой 206, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

100 ГАДОЎ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ НАРОДНАГА ПАЭТА БЕЛАРУСІ ЯКУБА КОЛАСА

Каваленка В. А. Творчасць Якуба Коласа і народная свядомасць	3
Мушыньскі М. І. Якуб Колас і сучасная беларуская літаратурная крытыка	8
Бандарчык В. К. Адлюстраванне культуры і быту беларусаў у творчасці Якуба Коласа	15
Бірыла М. В. Роля Якуба Коласа ў развіцці беларускай літаратурнай мовы	22

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Домжа А. А. Формы сацыяльнай адказнасці асобы	30
Каспяровіч Г. І. Актыўнасць суб'екта ў пачуццёвым пазнанні як гнэсалагічная праблема	38
Карчагіна А. П. Адлюстраванне-працэс і адлюстраванне-вынік	46

ПРАВА

Ганчар В. І. Аб формах гаспадарчага разліку	54
Васілевіч Р. А. Прававыя асаблівасці прыёму на работу ў сістэму дзяржаўнага гандлю	61

ЭКАНОМІКА

Пілуй М. П. Фактары размяшчэння прафесійна-тэхнічных вучылішчаў	68
---	----

ГІСТОРЫЯ

Лешчанка Р. Ф. Беларусы-перасяленцы ў Сібіры (канец XVI—XVII ст.)	75
---	----

Зайкоўскі Э. М. Новае паселішча паўночнабеларускай культуры	82
Крэканэ М. Г. З гісторыі славяна-румынскіх культурных сувязей (XV — першая палавіна XIX ст.)	89

МАСТАЦТВАЗНАўСТВА

Буйвал В. Я. Тэндэнцыі развіцця сучаснага беларускага станковага жывапісу	92
---	----

ЛІТАРАТУРАЗНАўСТВА

Козіч В. І. Пеіхалагізм у сучасным беларускім рамане аб Вялікай Айчыннай вайне	99
--	----

МОВАЗНАўСТВА

Памецька Н. К. Назвы зброі ў помніках беларускай пісьменнасці XV—XVII стст.	107
---	-----

ЛЮДЗІ САВЕЦКАЙ НАВУКІ

Бірыла М. В., Петрыкаў П. Ц. Шлях вучонага (Да 70-годдзя з дня нараджэння члена-карэспандэнта АН БССР К. І. Шабуні)	115
---	-----

РЭЦЭНЗІІ

Буслаў К. П., Жукаў М. І., Гусеў Ю. А. Сістэмны аналіз марксісцка-ленінскай філасофіі	118
Грышчанка Ж. М., Грышчанка А. М. Аб'ект аналізу сацыялага — прафесійна-навуковая культура асобы	120
Вештарт Г. Ф. Заснавальнік беларускай філалогіі	121
Лягчылін А. А., Шалькевіч В. Ф. Гісторыя матэрыялізму і дыялектыкі ў Беларусі	122

ХРОНІКА

Лукашэвіч В. К. Навукова-тэхнічная канферэнцыя ўдзельнікаў філасофскіх семінараў АН БССР	125
--	-----

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1982 № 6

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

К. П. БУСЛАЎ (галоўны рэдактар),
С. В. МАРЦЭНІШ (намеснік галоўнага рэдактара),
Я. М. БАБОСАЎ, М. В. БІРЫЛА, В. К. БАНДАРЧЫК, С. Р. ГАЛУЗА,
У. В. ГІНДАМЕДАЎ, Г. С. МАЦЕВІЧАНКА (дакладны сакратар),
Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, І. Я. НАВУМОВІКА, П. П. ПЕТРІКАЎ,
В. І. СЕМЯНКО, М. Р. СІДНІК

Адрас рэдакцыі:

22 072 Мінск, Сувоніца, 1, к. 2,
тэл. 295, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

ДА 60-ГОДДЗЯ СССР

Буслаў К. П. Нацыянальныя адносіны ў СССР	3
Бабосаў Я. М. Інтэрнацыяналізацыя сацыяльна-палітычнага развіцця савецкага грамадства	9
Сінякоў Л. К. Кіруючая роля КПСС у працэсе развіцця і збліжэння нацый	16
Каменская Н. В. Удзел Беларусі ва ўтварэнні СССР	24
Селіванаў П. А. Беларусь у вярхоўна-палітычным адзінстве савецкіх рэспублік	30
Каваленка А. І. Матусевіч А. У. Удаскаванне канстытуцыйных асноў савецкага нацыянальна-дзяржаўнага ладу	38
Галуза С. Р. Эканамічная навука Савецкай Беларусі і актуальныя праблемы яе развіцця	45
Галаўніў А. І. Інтэрнацыянальнае і нацыянальнае ў развіцці сацыялістычнай культуры	53
Жураўскі А. І. Навуковае вывучэнне беларускай мовы за 60 гадоў	60

ПРАВА

Арлоўская А. І. Умацаванне сацыялістычнай законнасці як аснова ўзаемадзеяння мясцовых Саветаў з органамі пракуратуры	69
--	----

ЭКАНОМІКА

Шаўчук Л. В., Галенда Л. К. Аб двух метадах прагназіравання народна-гаспадарчых суадносін	75
---	----

ГІСТОРЫЯ

Трацякова Г. І. КП(б)Б у гады аднаўлення народнай гаспадаркі БССР (1921—1925 гг.)	85
---	----

МАСТАЦТВАЗНАЎСТВА

Стэльмах Д. У. Улічэнне і развіццё народнай драмы на Беларусі 92

ЛІТАРАТУРАЗНАЎСТВА

Станкевіч Р. Т. Гісторыка-тыпалагічная блізкасць рамантызму Янкі Купалы і Петкі Славейкава 99
 Маляўка П. І. Уласнасці, канфлікту, сюжэта і характару ў сучаснай беларускай камедыі 106

МОВАЗНАЎСТВА

Бурылка В. Р. Губная каартыкуляцыя ў беларускай мове 113

АНАТАЦЫІ ДЭПЛІРАВАННЫХ АРТЫКУЛАЎ

Сандрыгайло В. Л. Методологічныя аспекты даследавання канцэпцыі палітычнай культуры ў рамках амерыканскай паліталогіі 120
 Кузьменко В. И. Вклад советской интеллигенции в укрепление боеспособности партизанских формирований Белоруссии (1941—1944 гг.) 120
 Жебит Н. Г. О функциональных типах номинативных единиц 121
 Якушев Э. Г. Ритмическое членение белорусского высказывания 121

РЭЦЭНЗІІ

Грушавы Г. У. Беспадстаўнасць сацыяльнай філасофіі «крытычнага рацыяналізму» 122
 Петрыкаў П. Ц. У барацьбе з унутранай контррэвалюцыяй 123
 Пералік артыкулаў, апублікаваных у часопісе «Весці АН БССР», серыя грамадскіх навук, за 1982 г. 125

ВЕСТНИК АКАДЕМИИ НАУК БССР № 6

Серия общественных наук

Галоўны рэдактар В. А. Чабатар

Здадзена ў набор 29.09.82. Падпісана ў друк 06.12.82. АТ 66115. Фармат 70×108 мм. Высокі друк. Друк арк. 8,0. Ум. друк арк. 11,20. Ум. фарб.-адб. 11,72. Ул.-выд. арк. 12,0. Тыраж 547 экз. Зак. № 1938.

Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю, 220600, Мінск, Ленінскі праспект, 68. Друкарня імя Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка», 220600, Мінск, Ленінскі праспект, 68.

© Выдавецтва «Навука і тэхніка». Весті АН БССР, серыя грамадскіх навук, 1982.

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1983 № 1

Часопіс выдаецца з 1956 г.

Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная катэгорыя:

К. П. БУСІДУ (галоўны рэдактар),

С. В. МАРЦЭПЕХ (замесцік галоўнага рэдактара),

Я. М. БАБОСАЎ, М. В. БІРЫЛА, В. К. БІЦІДАРЧЫК, С. Р. ГАЛУЗА,

М. В. ГІНДАМСЕЛАХ, Г. С. МАЦЕНІЧАНКА (адкавыя сакратары),

Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, І. Я. НАВУМЕНКА, П. П. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОЎ,

М. Р. СХІДНІК

Адрас рэдакцыі:

220072, Мінск, Ленінскі пр., 69,
кабінет 404, т. 29-11-37

ЗМЕСТ

ФІЛАСОФІЯ

Працько Т. С. Паняцце сістэмы фізічных тэорый і яго роля ў развіцці фізічных ведаў	3
Тарасаў У. С. Аналагетычны характар амерыканскіх палітычных тэорый	10
Анціпенка А. І. Фактар культуры ў развіцці адносін чалавека да прыроды	17
Анупрыенка С. П. Адукацыя як грамадская патрэбнасць	29

ПРАВА

Пухонта М. У. Паняцце і асаблівасці прававога рэгулявання насенняводства	32
Леўшуноў С. Я. Культура як аб'ект дзяржаўнага кіравання	38

ЭКАНОМІКА

Крывароўка Ю. В. Пытанні ўдасканальвання спецфондаў фінансаванага забеспячэння ўкаравання і асваення новай тэхнікі	43
Дзютохіна Э. А. Сацыялістычныя спарыіцтва як фактар творчай актыўнасці	52

ГІСТОРЫЯ

Рузаў Л. Я. Удасканальванне сістэмы навукова-інфармацыйнага забеспячэння грамадстваў	60
Кузьменка У. І. Аб удзеле савянскіх інтэлігенцыі ў партызанскім руху ў Беларусі (1941-1944 гг.)	64
Скрыпчанка Т. С. Аб крыніцах і метадach вывучэння старажытнаарускага школьнага курсу гісторыі	71

МАСТАЦТВАЗНАВУСТВА, ЭТНАГРАФІЯ

Шчарбатаў А. Г. Ахова помнікаў гісторыі і культуры Беларусі (1921-1927 гг.)	76
---	----

Ракава Л. В. Грамадска-палітычная і працоўная актыўнасць моладзі гарадоў Беларусі	82
---	----

ЛІТАРАТУРАЗНАЎСТВА

Караткоў М. М. Аб эвалюцыі сацыяльных і эстэтычных поглядаў М. Гарэцкага	89
--	----

МОВАЗНАЎСТВА

Арашонкава Г. У. Стылістычныя функцыі беларусізмаў у творах Якуба Коласа, напісаных на рускай мове	96
Шумская І. А. Эмацыянальна-ацэначныя формы мужчынскіх асабовых імёнаў у Брэстчыне	102

ПУБЛІКАЦЫІ, ПАВЕДАМЛЕННІ

Коршунаў А. Ф. Новыя даныя аб Фёдары Еўлашоўскім	110
--	-----

РЭЦЭНЗІІ

Снапкоўскі У. Е. Знешнепалітычныя сувязі БССР	119
Мараш Я. М. Сялянскі рух на Беларусі	120
Дулеба Г. І. Новае даследаванне матэрыяльнай беларускай культуры	121
Норман Б. Ю. Першае даследаванне катэгорыі стану ў беларускай мове	122
Сярова І. І., Круталевіч В. А., Бараноўскі Я. І. Шматпланавое даследаванне нацыянальных адносін	123

ХРОНІКА

Кабашнікаў К. П. Міжнародная канферэнцыя славістаў	126
--	-----

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1983 № 2

Часопіс выдаецца з 1956 г.

Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

К. П. БУСЛАЎ (галоўны рэдактар).

С. В. МАРЦЭЛЕЎ (намеснік галоўнага рэдактара),
Я. М. БАБОСАЎ, М. В. БІРЫЛА, В. К. БАНДАРЧЫК, С. Р. ГАЛУЗА,
У. В. ГНІЛАМЕДАЎ, Г. С. МАЛЕНЧАНКА (адказны сакратар),
Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, І. Я. НАВУМЕНКА, П. Ц. ПЕТРЫКАЎ,
В. І. СЕМЯНКОЎ, М. Р. СУДНІК

Адрас рэдакцыі:

220072, Мінск, Ленінскі пр., 66,
пакой 404, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Крыштаповіч Л. Я. Матэрыялістычнае абгрунтаванне грамадскага ідэалу . . .	3
Краўчанка В. І. Асобны аспект культуры працы . . .	10
Чарнышоў А. В. Да метадалогіі прадметна-пераўтваральнай дзейнасці . . .	18
Чарвінскі А. С. Праблема пераўтварэння прыроды ў працэсе яе сацыялізацыі . . .	25

ПРАВА

Чарнаруцкая Н. М. Працоўны дагавор як падстава ўзнікнення працоўных праваадносін . . .	33
Чачуха М. І. Абарона працоўных правоў членаў калгасаў . . .	37
Ізотка У. П. Грамадская думка як дзяржаўна-прававая катэгорыя . . .	43

ЭКАНОМІКА

Кукалко Я. С. Удаканальванне стимулявання стварэння і ўкаранення новай тэхнікі . . .	61
--	----

ГІСТОРЫЯ

Карзенка Г. У. Фарміраванне і развіццё сеткі навуковых устаноў БССР . . .	58
Ксянзоў У. П. Засяленне тэрыторыі Беларусі ў эпоху палеаліту . . .	65
Залашка Г. М. Помнікі ранняга жалезнага веку на правабярэжжы Прыпяці . . .	72

МАСТАЦТВАЗНАУСТА, ЭТНАГРАФІЯ

Марцэлеў С. В. На шляхах развіцця беларускай савецкай культуры . . .	78
Юхнева Н. В. Беларусы ў Пецярбурзе ў канцы XIX — пачатку XX ст. (Аналіз статыстычных даных) . . .	85
Хіцько І. П. Дэкор у сучасным беларускім народным жыцці . . .	91

ЛІТАРАТУРАЗНАУСТА

Тварановіч Г. П. Беларуская і югаслаўская вясенняя проза: эвалюцыя псіхалагізму . . .	99
--	----

МОВАЗНАУСТА

Емельяновіч В. М. Земляробчая лексіка як крыніца мікратананіміі паўноч- на-заходняй часткі Брэскай вобласці . . .	107
Старычонак В. Д. Аб семантычным вар'іраванні слова ў народных гаворках . . .	114
Казімір Паўлавіч Буслаў . . .	122

АНАТАЦЫІ ДЭПАНІРАВАННЫХ АРТЫКУЛАУ

Погодин Г. В. Социологический анализ формирования ценностей ориен- тации студенческой молодежи на овладение научным мировоззрением . . .	124
Фиранчук А. Н. Мужские собственные имена еврейского населения Бело- русии в XVI — XVIII вв. . .	124
Бузук М. П. Параўнальныя канструкцыі ў творах І. Мележа . . .	125

РЭЦЭНЗІІ

Шыраканав Д. І., Дзмітрыеў Я. У. Прынцыпы аднаўлення ў развіцці навукі . . .	126
Грыцкевіч А. П. Новае даследаванне па гісторыі сельскай гаспадаркі Беларусі . . .	127

ІЗВЕСТЫЯ АКАДЭМІІ НАУК БССР № 2

серыя грамадскіх навук

Тэхнічны рэдактар В. А. Чабатар

Здадзена ў набор 01.02.83. Надрукавана ў друку 24.03.83. МГ 00038. Фармат 70×108/16. Выскі друку. Друк. арк. 8,0. Ум. друк. арк. 11,20. Ум. фот. адб. 11,72. Ул.-выд. арк. 12,0. Тыраж 497 экз. Зак. № 215.

Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю, 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68. Друкарня імя Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка», 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68.

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1983 № 3

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год.

Рэдакцыйная калегія:

М. В. БІРЫЛА (галоўны рэдактар),
Я. М. БАБОСАЎ, В. К. БАНДАРЧЫК, С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар),
С. Р. ГАЛУЗА, А. І. ЖУРАЎСКІ, І. М. ІГНАЦЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
В. А. КАВАЛЕНКА, Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ,
С. В. МАРЦЭЛЕЎ (намеснік галоўнага рэдактара), І. Я. НАВУМЕНКА,
П. Ц. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОЎ, Д. І. ШЫРАКАНАЎ

Адрас рэдакцыі:

220072, Мінск, Ленінскі пр., 66,
пакой 404, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Бродка І. А. Ленінскі прынцып права нацый на самавызначэнне і яго буржуазныя крытыкі	3
Катляроў І. В. Праграмаванне сацыяльна-эканамічнага развіцця рэгіёнаў і калектываў (структурна-функцыянальны аналіз)	10
Бондараў У. Р. Прычыны і ўзаемадзеянне ў кібернетыцы і біялогіі	15
Ляпёшка Б. М. Роля Г. В. Пляханава ў фарміраванні канцэпцыі будучага ў Расіі	22

ПРАВА

Марыкаў А. П. Узмацненне калектывнай адказнасці — необходимая ўмова развіцця сацыялістычнай дэмакратыі	30
Вашкевіч Ю. А. Удасканаленне заканадаўчага рэгулявання каардынацыйных паўнамоцтваў абласных Саветаў народных дэпутатаў	37

ЭКАНОМІКА

Марцінкевіч Ф. С. Эканамічныя інтарэсы і іх узаемасувязь	46
Вайцяханка Б. С. Павышэнне стымулюючай ролі платы за вытворчыя фонды	54
Буднікава Л. П. Метадычныя асновы вызначэння эканамічнай эфектыўнасці капітальных укладанняў у аб'екты навукі	62

ГІСТОРЫЯ

Заяц Ю. А. Гарадзішча Замэчак у Заслаўі	70
Егарэйчанка А. А. Аб характары земляробства і земляробчых прылад працы ў насельніцтва Беларускага Палесся ў раннім жалезным веку	77

МАСТАЦТВАЗНАЎСТВА

Буйвал В. Я. Сімвал і алегорыя ў сучасным беларускім жывапісе . . .

ЛІТАРАТУРАЗНАЎСТВА

Багдановіч І. Э. Структура рамантычнага канфлікту ў паэмах Янкі Купалы
Маляўка П. І. Сучасная беларуская камедыя на шляху жанрава-стылявых
пошукаў . . .

МОВАЗНАЎСТВА

Памецька Н. К. Абазначэнні войска і яго частак у старабеларускай пісьмен-
насці

Бузук М. П. Параўнальныя канструкцыі з нейтральным зваротам у сучаснай
беларускай літаратурнай мове . . .

ЛЮДЗІ САВЕЦКАЙ НАВУКІ

Член-карэспандэнт АН БССР Іван Макаравіч Ільюшын (Да 80-годдзя з дня
нараджэння)

Петрыкаў П. Ц. Член-карэспандэнт АН БССР Іван Ягоравіч Марчанка
(Да 60-годдзя з дня нараджэння) . . .

РЭЦЭНЗІІ

Буслаў К. П., Багданаў А. Ф. Праблемы працы і ўдасканалвання
спосабу жыцця

Галаўнёў А. І., Шчарбіцкі Г. І. Камуністычнае выхаванне працоўных:
комплексны падыход

Смірнова Р. А., Шыраканаў Д. І. Аб эвалюцыі сцыентызму і антысцыен-
тызму ў сучасным буржуазным грамадстве . . .

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1983 № 4

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год.

Рэдакцыйная калегія:

М. В. БІРЫЛА (галоўны рэдактар),
Я. М. БАБОСАЎ, В. К. БАЎДАРЧЫК, С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар),
С. Р. ГАЛУЗА, А. І. ЖУРАЎСКІ, І. М. ІГНАЦЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
В. А. КАВАЛЕНКА, Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ, С. В. МАРЦЭЛЕЎ
(намеснік галоўнага рэдактара),
І. Я. НАВУМЕНКА, П. Ц. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОЎ, Д. І. ШЫРАКАНАЎ

Адрас рэдакцыі:

220072, Мінск, Ленінскі пр., 66,
пакой 404, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

Бабосаў Я. М. Вучэнне Маркса і прагрэс чалавечтва	3
Ігнаценка І. М. Стварэнне партыі новага тыпу (Да 80-годдзя II з'езда РСДРП)	11

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Крыштаповіч Л. Я. Дыялектыка рэальнага сацыялізма і камуністычнага ідэалу	20
Захарава Н. Я. Крытычны аналіз буржуазнай сацыялогіі навакольнага асяроддзя	27

ПРАВА

Сторажаў М. В. Прававое забеспячэнне рэкультывацыі зямель у Беларускай ССР	36
Васілевіч Р. А. Страта давер'я да работніка як падстава спынення працоўнага дагавора (спрэчкі і нявырашаныя пытанні)	43

ЭКАНОМІКА

Фіцееў У. С. Формы тэрытарыяльнай арганізацыі галін прамысловасці ў гарадскіх пасяленнях	52
Мядзведзеў Я. К. Развіццё інтэграцыі акадэмічнай навукі і вытворчасці	59

ГІСТОРЫЯ

Клейн Б. С. Барацьба Камуністычнай партыі Заходняй Беларусі супраць буржуазнага тэрору (1926—1929 гг.)	67
Слабажанін В. П. Да гісторыі ўвядзення земства ў Беларусь (1864—1911 гг.)	73

МАСТАЦТВАЗНАўСТВА

Карпілава А. А. Музычная драматургія ў сучасным беларускім кіно	81
---	----

ЛІТАРАТУРАЗНАУСТВА

Жыбуль В. В. Катэгорыя трагічнага як сістэма 89

МОВАЗНАУСТВА

Лепешаў І. Я. Крытэрыі функцыянальна-стылявой класіфікацыі фразеала-гізмэў 97
 Бурлыка В. Р. Акамадацыя і яе ўспрыманне ў беларускай мове 104

ЛЮДЗІ САВЕЦКАЙ НАВУКІ

Жураўскі А. І. У скарбніцу роднай мовы (Да 60-годдзя з дня нараджэння акадэміка АН БССР М. В. Бірылы) 113

РЭЦЭНЗІІ

Марчанка І. Я. Друк развітога сацыялізму: вопыт і праблемы 116
 Грыгор'еў А. С. Аб выкарыстанні фактарнага метаду аналізу эфектыўнасці грамадскай вытворчасці 117
 Казьмін І. Ф. Правовое рэгуляванне міжгаспадарчай кааперацыі 119
 Сцяцко П. У. Сацыялінгвістычны напрамак у беларускім мовазнаўстве 120

ХРОНІКА

Сакевіч І. У. Гадавы Агульны сход Акадэміі навук БССР 122
 Снапкоўскі У. Е. Агульны сход Аддзялення грамадскіх навук АН БССР 126
 Сакалова Г. Н., Сандрыгайла У. Л. X Суветны сацыялагічны кангрэс 128

ІЗВЕСТИЯ АКАДЕМИИ НАУК БССР № 4

серия общественных наук

Тэхнічны рэдактар Т. В. Лецьен

Здадзена ў набор 31.05.83. Падпісана ў друк 22.07.83. ЛТ 06181. Фармат 70×108/16. Высокі друк. Друк арк. 8,0. Ум. друк. арк. 11,20. Ум. фарб.-адб. 11,72. Ул.-выд. арк. 12,0. Тыраж 493 экз. Зак. № 79

Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68. Друкарня Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка». 220600. Мінск, Ленінскі праспект

© Выдавецтва «Навука і тэхніка». Весці АН БССР, серыя грамадскіх навук, 1983

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1983 № 5

Часопіс выдаецца з 1956 г.
Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

М. В. БІРЫЛА (галоўны рэдактар),
Я. М. БАБОСАЎ, В. К. БАНДАРЧЫК, С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар),
С. Р. ГАЛУЗА, А. І. ЖУРАЎСКІ, І. М. ІГНАЦЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
В. А. КАВАЛЕНКА, Ф. С. МАРЦІНКЕВІЧ,
С. В. МАРЦЭЛЕУ (намеснік галоўнага рэдактара), І. Я. ПАВУМЕНКА,
П. Ц. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОЎ, Д. І. ШЫРАКАНАЎ

Адрас рэдакцыі:

220072, Мінск, Ленінскі пр., 66.
пакой 404, т. 39-44-87

ЗМЕСТ

Шыраканаў Д. І. Дыялектыка К. Маркса 3

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Ляпёшка Б. М. Характэрныя рысы камуністычнага тыпу прагрэсу 11
Адула Т. І. Аб рэгулятыўнай функцыі ідэалогіі ў працэсе асваення індыві-
дам духоўнай культуры грамадства 17
Пятроў-Кумінскі В. І. Рост прафесіянальнай культуры рабочых у працоў-
ным навучанні 25

ПРАВА

Крумінене К. П. Сістэма прававых актаў у галіне працоўнай дысцыпліны 33
Мароз Л. М. Паняцце тарфянога фонду па дзеючаму заканадаўству 41

ЭКАНОМІКА

Алейнікава З. К. Павышэнне народнага дабрабыту на этапе рэалізацыі
Харчовай праграмы 48
Тарасаў У. І. Аб зніжэнні цаны на адзінку карыснага эфекту новай тэхнікі 54

ГІСТОРЫЯ

Рубан А. А. Эканамічнае супрацоўніцтва Беларускай ССР з РСФСР на су-
часным этапе 62

Трусаў А. А., Чарняўскі І. М., Кукуня В. Р. Архітэктурна-археалагічныя даследаванні гістарычнага цэнтра Магілёва	67
--	----

МАСТАЦТВАЗНАУСТВА

Рынкевіч У. І. Станаўленне гісторыка-рэвалюцыйнага жанру ў беларускім жывапісе	77
--	----

ФАЛЬКЛАРЫСТЫКА

Янкоўскі А. А. Некаторыя асаблівасці паэтыкі сатырычна-гумарыстычных жанраў беларускага фальклору	84
---	----

ЛІТАРАТУРАЗНАУСТВА

Гурэвіч Э. С. Класік беларускай дзіцячай літаратуры (100-годдзе з дня нараджэння Янкі Маўра)	90
Дэконская В. Ю. «Шляхам жыцця» Янкі Купалы (праблема выдання)	96

МОВАЗНАУСТВА

Шчэрбін В. К. Аб неградыцыйных тыпах беларуска-рускіх слоўнікаў	103
---	-----

ПУБЛІКАЦЫІ, ПАВЕДАМЛЕННІ

Кароткі У. Г. Мялечы Смятрышкі ў дакументах яго часу (Да 350-годдзя з дня смерці)	111
---	-----

АНАТАЦЫІ ДЭПАНІРАВАННЫХ АРТЫКУЛАЎ

Сороко Э. М., Поршнева Т. А., Шибалис А. М., Жебит Г. А., Калита Л. В., Харланчук Т. Н., Киселев И. Е. Производственный коллектив: структура, активность, управление	118
Котляров И. В. Управление как вид проективной деятельности	118
Федосеев Г. И. XXVI съезд КПСС об особенностях и причинах обострения идеологической борьбы в современном мире	119
Червинский А. С. Философско-методологический анализ понятия «антропогенные воздействия»	119
Ракова Л. В. Молодая семья и ее роль в социально-этнических процессах	120
Хитыко И. П. Декор малых архитектурных форм	120

РЭЦЭНЗІІ

Польскі С. А., Рубан Я. І. Комплексны падыход да праблем рэгіянальнага планавання	121
Шынгель А. А. Прававое становішча спецыялістаў сельскай гаспадаркі	122

ХРОНІКА

Снапкоўскі У. Е. Вялікія вучоны і рэвалюцыянер	124
Еўдакімаў У. Е. Гераічны шлях барацьбы і перамог	125
Андрэйчанка Т. П. Сучасныя праблемы вайнавай прозы	126
Козіч В. І. Стогадовы юбілей Янкі Маўра	127

ВЕСЦІ

АКАДЭМІІ НАВУК БССР

СЕРЫЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК 1983 № 6

Часопіс выдаецца з 1956 г.

Выходзіць шэсць разоў у год

Рэдакцыйная калегія:

М. В. БІРЫЛА (галоўны рэдактар),

Я. М. БАБОСАЎ, В. К. БАНДАРЧЫК, С. У. БУКЧЫН (адказны сакратар),
Д. Р. ГАЛУЗА, А. І. ЖУРАЎСКІ, І. М. ІГНАЦЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
В. А. КАВАЛЕНКА, Ф. С. МАРШЫНКЕВІЧ,

С. В. МАРЦЭЛЕЎ (намеснік галоўнага рэдактара), І. Я. НАВУМЕНКА,
П. Ц. ПЕТРЫКАЎ, В. І. СЕМЯНКОУ, Д. І. ШЫРАКАПАЎ

Адрас рэдакцыі:

220072, Мінск, Ленінскі пр., 66,
пакой 404, т. 39-44-37

ЗМЕСТ

Бабосаў Я. М. Магутны фактар мабілізацыі духоўнай энергіі народа . . .	3
Дрыц В. І. Метадалогія К. Маркса і даследаванне эканамічных законаў ацыялізма	11

ФІЛАСОФІЯ І САЦЫЯЛОГІЯ

Гераіменка Л. М. Прыямы адзінства ў навуковым пазнанні: аспекты і формы праяўлення	19
Сырэц І. І. Буржуазная тэорыя вольнага часу: метадалагічны і ідэялагічны аспекты	26

ПРАВА

Чарнаруцкая Н. М. Да пытання аб фактычных саставах у працоўным праве Вяленга І. І. Развіццё арганізацыйна-прававых форм аграхімічнага абслугоўвання	34
	40

ЭКАНОМІКА

Шумскі М. М. Аб удасканаленні ацэнкі ўзроўню механізацыі будаўніцтва	48
Лях І. А. Развіццё міжгаспадарчых вытворчасцей — неабходная ўмова павышэння эфектыўнасці грамадскай вытворчасці	53

ГІСТОРЫЯ

Велічанскі І. Л. Праблема рэвалюцыйнага парламентарызму ў працах К. Маркса і Ф. Энгельса	62
Міхнюк У. М. Гістпарт Беларусі: асноўныя напрамкі дзейнасці	68

МАСТАЦТВАЗНАўСТВА

Налівайка Л. Д. Мастацкае жыццё Беларусі ў першыя паслякастрычніцкія гады (1917—1920)	76
---	----

ФАЛЬКЛАРЫСТЫКА

- Крук І. І. Генезіс і эвалюцыя сістэмы вобразаў казак пра жывёл 82

МОВАЗНАУСТВА

- Бандарэнка Т. П. Формы выражэння аб'екта пры адмоўі *не* (на матэрыяле з твораў Я. Коласа) 90
 Якаўлеў С. М. Польскія элементы ў сістэме скланення назоўніка ў стара-беларускай мове 97

ЛЮДЗІ САВЕЦКАЙ НАВУКІ

- Каробушкіна Т. М. Заснавальнік савецкай археалагічнай навукі ў Беларусі (Да 90-годдзя з дня нараджэння А. М. Ляўдаскага) 104

АНАТАЦЫІ ДЭПАНІРАВАННЫХ АРТЫКУЛАЎ

- Янковский А. А. Потенциальные возможности и ассоциативность слова в сатирико-юмористических жанрах белорусского фольклора 107
 Трофименко А. П. Отоны и пространство — время 107
 Янковский А. А. Художественный образ и предмет действительности в белорусских народных комических жанрах 108

РЭЦЭНЗІІ

- Лыч Л. М. Сацыялізм і нацыянальнае пытанне 109
 Чыгір В. Ф., Левы В. В. Правое рэгуляванне сямейных адносін 111
 Жакаў А. Р. Роля творчай індывідуальнасці ў развіцці сучаснай беларускай паэзіі 112
 Шабуня К. І., Тохараў М. У. На шляхах дружбы і супрацоўніцтва 113

ХРОНІКА

- Лукашэвіч У. К. Канферэнцыя ўдзельнікаў метадалагічных семінараў 117
 Церашчэгава В. В., Мінько Л. І. Помнікі культуры Беларусі 119
 Казыра Л. А. IX Міжнародны з'езд славістаў 121
 Пералік артыкулаў, апублікаваных у часопісе «Весці АН БССР», серыя грамадскіх навук, за 1982 г. 125

ІЗВЕСТЫЯ АКАДЭМІІ НАУК БССР № 6

серия общественных наук

Тэхнічны рэдактар С. А. Курган

Здадзена ў набор 27.09.83. Падпісана ў друк 07.12.83. АТ 06606. Фармат 70×108¹/₁₆. Высокі друк. Друк, арк. 8,0. Ум.-друк, арк. 11,20. Ум. фарб.-адб. 11,72. Ул.-выд. арк. 12,0. Тыраж 490 экз. Зак. № 1560.

Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю, 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68. Друкарня імя Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка», 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68.

© Выдавецтва «Навука і тэхніка». Весті АН БССР, серыя грамадскіх навук, 1983.